

FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA I POMOCY SPOŁECZNEJ
00-024 Warszawa; Al. Jerozolimskie 30; tel:(22) 629-02-49; fax: (22)621-55-86
Regon 001086340 NIP 526-025-14-63 KRS 0000184071

RADA KRAJOWA

Warszawa, 27. 03. 2008r.

Ldz. OP XI / 58/2008

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na przekazany do Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej:

- **poselski projekt ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej -**

uprzejmie przekazuję w załączeniu opinię Federacji ZZPOZ i PS do niniejszego projektu ustawy.

Łączę wyrazy szacunku

PRZEWODNICZĄCA

Urszula Michalska

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu *10.04.08r.*

O p i n i a
Federacji Związków Zawodowych Pracowników
Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej
do poselskiego projektu ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów
opieki zdrowotnej

Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej przeprowadziła szerokie konsultacje społeczne wśród członków zrzeszonych w FZZPOZ i PS do **poselskiego projektu ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej** Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska. Wynikiem konsultacji społecznych jest przedłożona poniżej opinia do przedmiotowego projektu:

1. Na wstępie niniejszej opinii – **Federacja po raz kolejny podkreśla, iż negatywnie odnosi się do trybu konsultacji społecznych** poselskich projektów ustaw przekazanych przez Zastępcę Szefa Kancelarii Sejmu RP w formie **projektów poselskich, a nie rządowych**. Tryb takich konsultacji był przez nas kwestionowany również wobec pozostałych projektów ustaw sygnowanych jako inicjatywy poselskie, a nie rządowe. W tym miejscu wyrażamy jedynie nadzieję, iż w przyszłości kolejne projekty ustaw rekomendowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia do dalszych prac w Parlamencie będą również miały poparcie całego rządu.
2. Odnosząc się do przedmiotowego projektu ustawy – Federacja ZZPOZ i PS przypomina o stanowisku, jakie prezentowaliśmy przy opiniowaniu projektu nowej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej **negatywnie opiniując wykreślenie z obecnie obowiązujących przepisów ustawy o zoz rozdziału 4a – Szczególne uprawnienia pracowników zatrudnionych w samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej**.

Pominięcie tego niezwykle istotnego obszaru w nowej wersji ustawy o zoz wzbudziło bardzo wielki niepokój całego środowiska pracowniczego. Dlatego też **pracownicy ochrony zdrowia z wielkim niepokojem oczekiwali na nową, odrębną propozycję ustawową** zapowiadaną przez przedstawicieli rządowej, zaś jako Federacja oczekiwaliśmy nowych, szczególnych uprawnień obejmujących wszystkich pracowników ochrony zdrowia zatrudnionych w zakładach opieki zdrowotnej, nie kwestionując zasadności uchwalenia ustawy jako odrębnej regulacji.
3. Po analizie projektu ustawy **Federacja ze zdziwieniem i rozczarowaniem stwierdza, iż tytuł projektu ustawy: „o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej” nie odzwierciedla treści regulacji, a więc nie wprowadza nowatorskich i**

systemowych rozwiązań *lex specialis* w obszarze spraw pracowniczych innych niż dotychczas obowiązujące, a jedynie „utrwała” i zachowuje obecny status quo gwarantowany przepisami obecnie obowiązującej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej w zakresie rozdziału 4a.

Nieuprawnionym jest więc założenie, iż ustawa reguluje wyjątkowo szczególne uprawnienia pracowników ochrony zdrowia niż obecnie obowiązujące przepisy w tym obszarze.

4. W kontekście zakresu przedmiotowego i podmiotowego projektu ustawy - Federacja z niepokojem przyjmuje fakt **nieuwzględnienia w projekcie nowej regulacji ustawowej wielu propozycji strony społecznej** istotnych dla środowiska pracowniczego, wypracowanych zarówno w trakcie prac Międzyresortowego Zespołu do Spraw Opracowania Zasad Zatrudniania i Wynagradzania Pracowników Ochrony Zdrowia pracującego w ubiegłym roku, jak też „urobku” wypracowanego w trakcie prac zespołu ds. pracowniczych i płacowych powołanego w ramach „Białego Szczytu” w ochronie zdrowia. Strona społeczna reprezentowana zarówno przez pracowników, pracodawców czy samorządy zawodowe wielokrotnie przedstawiała postulaty swoich środowisk, jednak **niniejszy projekt ustawy nie uwzględnia żadnego z postulowanych wniosków.**

5. Odnośnie **regulacji czasu pracy** - projekt ustawy zawiera bardzo kontrowersyjną propozycję zawartą w **art. 3** odnoszącą się do **likwidacji tzw. skróconego czasu pracy pracowników komórek organizacyjnych (z zakładów i pracowni) radiologii, radioterapii, medycyny nuklearnej** – stosujących w celach diagnostycznych lub leczniczych źródła promieniowania jonizującego oraz fizykoterapii, patomorfologii, histopatologii, cytopatologii, cytodiagnostyki, medycyny sądowej lub prosektoriów – z dotychczasowych 5 godzin na dobę i przeciętnie 25 godzin na tydzień w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym do **7 godzin 35 minut na dobę i przeciętnie 37godzin i 55 minut na tydzień.**

Zmiana niniejsza wzbudza poważne wątpliwości i jest nie do przyjęcia bez dokonania poważnych analiz i badań odnośnie zagrożeń wobec pracowników wynikających ze szczególnego charakteru ich pracy w ww. komórkach organizacyjnych. Od lat znane są opinie Instytutu Medycyny Pracy wskazujące na brak uzasadnienia dla utrzymywania skróconych norm czasu pracy dla tych grup pracowników, niemniej jednak w praktyce w zdecydowanej większości przypadków czynniki szkodliwe i uciążliwości dla

zdrowia pracowników w środowisku pracy występują i są znaczące. Dotyczy to zwłaszcza wentylacji w pomieszczeniach, w których zlokalizowane są ww. pracownie.

W kontekście tej propozycji **zwraca uwagę jedna zasadnicza kwestia:** niezależnie od uznania opinii Instytutu Medycyny Pracy za zasadną lub nie, przedłożony **projekt ustawy nie zawiera,** podobnie jak też poselski projekt ustawy „Przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia” w tej części – **propozycji rozwiązania sposobu przejścia na wydłużony czas pracy oraz odpowiedniej rekompensaty finansowej.**

W ocenie Federacji **brak ustawowego uregulowania tego zagadnienia spowoduje zastosowanie do tych sytuacji art. 42 Kodeksu pracy tj. wypowiedzenia zmieniającego warunków pracy (i płacy).** Wydaje się to o tyle istotne, że sytuuje pracownika w bardzo niekorzystnej sytuacji, bowiem odmowa pracownika co do przyjęcia zaproponowanych mu warunków pracy czyli dłuższego niż dotychczas czasu pracy skutkować będzie rozwiązaniem aktualnej umowy o pracę z upływem okresu wypowiedzenia.

6. **Odnosnie dotatkowej propozycji do projektu ustawy w zakresie czasu pracy:**

W trakcie prac resortowych i legislacyjnych nad nowelizacją ustawy w ubiegłym roku **wykreślono dotychczas obowiązujące regulacje w zakresie czasu pracy takich grup pracowników jak: logopedzi oraz instruktorzy gimnastyki leczniczej,** o których była mowa w art. 32g ust.6 ustawy o zoz.

Należy przypomnieć, iż na żadnym z etapów konsultacji społecznych, w których uczestniczyliśmy jako Federacja i centrala OPZZ – **zapisy stanowiące przedmiot art. 32g ust.6 nie były dyskutowane, wobec tego tym bardziej nieuzasadnione jest wykreślanie ww. regulacji.** Znowelizowane przepisy ustawy odnoszące się do czasu pracy i obowiązujące od 1 stycznia 2008r. pogarszają stan prawny ww. grupy pracowników, pozbawiając ich możliwości rzetelnego przygotowania się do indywidualnych zajęć (ćwiczeń) z pacjentami. To na nich spoczywa obowiązek dostosowania zabiegów do rodzaju schorzenia.

Wobec powyższego wnosimy o przywrócenie oraz zmodyfikowanie brzmienia art. 32g ust.6 przed nowelizacją ustawy – poprzez dostosowanie ww. przepisów do regulacji pięciodniowego tygodnia pracy logopedów oraz instruktorów gimnastyki leczniczej.

Poniżej brzmienie uchylonego artykułu 32g ust.6:

„6. W ramach tygodniowej normy czasu pracy określonej w ust.1 logopedom posiadającym wyższe wykształcenie pedagogiczne i przeszkolenie w zakresie logopedii oraz pracownikom posiadającym wyższe wykształcenie w dziedzinie wychowania fizycznego ze specjalizacją w zakresie rehabilitacji, a także instruktorom gimnastyki leczniczej ze średnim

wykształceniem w zakresie wychowania fizycznego prowadzącym zajęcia z zakresu kinezyterapii, przysługuje 6 godzin na podnoszenie kwalifikacji zawodowych i na przygotowanie do tych zajęć”.

7. **Federacja nie zgłasza zastrzeżeń odnośnie doprecyzowania maksymalnej długości czasu pracy z dyżurem medycznym wynoszącym łącznie 24 godziny (art. 5 projektu ustawy).**

Należy w tym miejscu wskazać, iż wstępne konsultacje tej propozycji, którą resort zdrowia złożył w grudniu 2007r. uwzględniają opinię wyrażoną przez naszą organizację, m.in. w części wskazującej na wadliwość wprowadzania nowego pojęcia: „11 godzinny wyrównawczy okres odpoczynku”, który wówczas był proponowany, a który nie funkcjonuje w ustawie ani w kodeksie pracy. W obecnym brzmieniu przepisu regulującego czas pracy i dyżuru uwzględniono naszą sugestię.

8. W aspekcie rozpatrywania niniejszego projektu ustawy - Federacja zwraca uwagę, iż zgodnie z propozycją art. 59 ust. 1 poselskiego projektu ustawy o zakładach opieki zdrowotnej stanowiącego, że z dniem przekształcenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzony w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, *pracownicy przekształconego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej stają się z mocy prawa pracownikami tych spółek.*

Należy jednak zauważyć, iż w przedmiotowym projekcie ustawy szczególnie uprawnienia pracowników w zakresie **zasad wynagradzania rozwiązania zawarte w art. 12 - 22 dotyczą wyłącznie pracowników zatrudnionych w samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej oraz zatrudnionych w niektórych publicznych zakładach opieki zdrowotnej** tj. prowadzonych w formie jednostek budżetowych lub zakładów budżetowych oraz zakładach utworzonych przez ministra lub inny centralny organ administracji rządowej, wojewodę, jednostkę samorządu terytorialnego w celu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej swoim pracownikom. **Oznacza to, iż po przekształceniu samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzony w formie spółki, pracownicy zatrudnieni dotychczas w samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, po przekształceniu zakładu, zostaną pozbawieni tych szczególnych uprawnień, mimo, że publiczny zakład opieki zdrowotnej działający w formie spółki jest świadczeniodawcą, a udzielenie świadczeń zdrowotnych odbywa się również w obrębie tych samych środków publicznych z Narodowego Funduszu Zdrowia.**

Federacja ZZPOZ i PS nie wyraża zgody na podział pracowników w zależności od miejsca ich zatrudnienia. Nieuzasadnione i nie do przyjęcia jest założenie, że zmiana formy organizacyjnej zakładu ma jednocześnie odbierać pracownikom ich dotychczasowe uprawnienia, analogicznie jak wobec przepisów regulujących czas pracy.

9. **Odnosnie przepisów zawartych w rozdziale 4 dotyczących szczególnych uprawnień pracowników zatrudnionych w niektórych publicznych zakładach opieki zdrowotnej tzw. sfery budżetowej w ochronie zdrowia – zasadne jest umieszczenie delegacji dla właściwych ministrów do określenia stawek wynagrodzenia zasadniczego i tabeli zaszeregowania pracowników zatrudnionych we wskazanych ww. rodzajach publicznych zoz.** Coroczne dokonywanie zmian w zakresie wysokości wynagrodzeń dla tej grupy pracowników, wynikające ze zmiany wskaźnika wynagrodzeń dla wszystkich pracowników sfery budżetowej uzasadnia, by te zapisy zgodnie z dotychczasową praktyką były zawarte w rozporządzeniu.

Za zasadne należy też uznać umieszczenie w projekcie ustawy ogólnych zapisów regulujących inne kwestie związane z zasadami wynagradzania tj. elementami składowymi wynagrodzenia, zasadami przyznawania dodatków funkcyjnych oraz dodatków za posiadanie stopnia naukowego lub tytułu naukowego, wysokości oraz sposobu nabywania prawa do nagród jubileuszowych, a także warunków obliczania i wysokości odpraw z tytułu przejścia pracownika na rentę lub emeryturę.

10. **Federacja ZZPOZ i PS zwraca uwagę, iż w przedmiotowym projekcie ustawy (jak też w innych projektach z tzw. „pakietu ustaw zdrowotnych”) brak jest przepisów przejściowych zawierających sposób przechodzenia z zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej na te zasady, jakie będą obowiązywały w spółkach.**

Powstają w związku z tym fundamentalne wątpliwości: kto i na jakiej podstawie będzie ustalał zasady wynagradzania dla tych pracowników? czy regulamin wynagradzania zostanie ustalony przez zarząd spółki? czy szczególne uprawnienia pracowników zatrudnionych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej przekształconych w spółki będą tożsame z obowiązującymi w publicznych zoz ?

Federacja ZZPOZ i PS apeluje, by w trakcie prac legislacyjnych nad projektem niniejszej ustawy rozstrzygnąć powyższe wątpliwości w kierunku jednolitych zasad

obowiązujących pracowników ochrony zdrowia bez względu na formę własnościową zakładu opieki zdrowotnej.

11. W projekcie ustawy **brak jest także delegacji dla ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania rozporządzenia określającego stawki wynagrodzenia zasadniczego i tabel zaszeregowania pracowników zatrudnionych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej prowadzonych w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, które zarząd spółki miałby obowiązek zawrzeć w regulaminie wynagradzania.** W ocenie Federacji pozostawienie tej sprawy bez ustawowego uregulowania prowadzi do nierównego statusu pracowników zatrudnionych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej wykonujących te same zadania oraz z pochodzących z tego samego źródła środków publicznych.
12. Federacja zwraca ponadto uwagę, iż obecnie projektowana ustawa o zakładach opieki zdrowotnej zawiera rozdział poświęcony **osobom wykonującym zawód medyczny**. Zakłada się, iż przepisy te będą regulowały m.in. uczestnictwo w różnych rodzajach i formach szkolenia zawodowego, warunki uzyskiwania tytułu specjalisty i wiele innych. **Należałoby rozważyć w której ustawie powinny się znaleźć regulacje precyzujące, kto i na jakich zasadach może wykonywać zawód medyczny – dotychczas nie uregulowany ustawowo.**

Wydaje się także zasadne aby zdefiniować pojęcie: **„pracownicy wykonujący zawód m e d y c z n y ”**, którym posługuje się niniejsza ustawa. W równoległe projektowanej ustawie o zakładach opieki zdrowotnej występuje definicja „osoby wykonującej zawód medyczny” przez którą rozumie się „osobę uprawnioną na podstawie ustawy albo odrębnych przepisów do udzielania lub uczestniczenia w udzieleniu świadczeń zdrowotnych”.

13. Federacja przypomina, iż od 1 grudnia 2007r. wszedł w życie **Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla pracowników zatrudnionych w stacjach sanitarno-epidemiologicznych**. W świetle projektowanej ustawy w naszej ocenie powinna znaleźć się informacja o odmiennych regulacjach w zakresie czasu pracy jak i zasad wynagradzania wynikających z PUZP dla sanepidów.

Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej wyraża gotowość do dalszych prac nad niniejszym przedłożeniem ustawy.

Z poważaniem

/ - / Urszula Michalska